

Opbouw tarieven Wmo 2025

Gemeente Ede

Auteurs

Ilco Toebes
Lilian van Oosterhout
Nico Dam

Opdrachtgever

Gemeente Ede

Kenmerk

LO/24/0149/tbwmo

Publicatiedatum

5 februari 2024

© Bureau HHM

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Reële tarieven.....	4
1.3	De gehanteerde aanpak.....	4
2.	Kostprijsmodel	7
2.1	Beschrijving van parameters.....	7
2.2	Maandsalaris en inschaling.....	8
2.3	Opslagen.....	9
2.4	Personeel Niet In Loondienst.....	9
2.5	Sociale lasten.....	9
2.6	Opslag overhead	11
2.7	Productiviteit	12
2.8	Risico-opslag.....	13
2.9	Overige kosten	13
2.10	Vervoerskosten.....	14
3.	Uitkomsten	15
3.1	Adviestarieven 2024	15
3.2	Advies voor indexatie naar 2025 en verder	15
	 Bijlage 1. Definities overhead in het sociaal domein	 17

1. Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergrond bij de gevolgde aanpak om tot adviestarieven te komen voor de diverse producten binnen de Wmo in de gemeente Ede.

1.1 Aanleiding

Op verzoek van de gemeenten Ede begeleidt bureau HHM een traject voor de vaststelling van tarieven bij de vernieuwing van de contracten voor Ambulante Ondersteuning vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Hierbij gaat het om te komen tot reële tarieven met vanaf 1 januari 2025 voor Ambulante Ondersteuning en voor de Thuisondersteuning. Omdat de verschillende producten in twee afzonderlijk aanbestedingstrajecten worden ingekocht, maken we twee aparte rapporten. Deze rapportage heeft betrekking op:

1. Begeleiding individueel; Regulier en Zwaar
2. Dagbesteding; Regulier en Zwaar
3. Vervoer van en naar Dagbesteding

Bij het opstellen van deze notitie hebben we gebruik gemaakt van de productomschrijvingen van de gemeenten Ede (de laatste versies zijn van 30 en 31 januari 2024), van uitkomsten van eerdere tariefonderzoeken in Ede en de opbouw van de huidige tarieven en van de opbrengsten van de marktconsultatie die tussen half december en half januari is gehouden. Tot slot gebruiken we ook uitkomsten van eerder door ons uitgevoerde vergelijkbare kostprijsonderzoeken en diverse (landelijke) benchmarkrapporten.

Prijspeil 2025

We baseren het adviestarief op de salarissen voor geheel 2024, gebaseerd op de recent aangepast cao's. We gaan ervan uit dat de adviestarieven aan het eind van deze rapportage door middel van indexatie worden opgetild tot prijspeil 2025. In paragraaf 3.2 geven we een advies voor de wijze van indexatie.

1.2 Reële tarieven

De Algemene Maatregel van Bestuur bij de Wmo (AMvB reële tarieven) verplicht gemeenten om bij de professionele ondersteuning in het sociaal domein reële tarieven te hanteren. In de AMvB is een lijst opgenomen van kostprijs-elementen op basis waarvan de gemeente het tarief dient te bepalen. Volgens dit wettelijk kader worden in ieder geval de volgende kostprijs-elementen meegenomen bij het bepalen van een reëel tarief, uitgaande van een gemiddeld efficiënte zorgverlener:

- Kosten van de beroepskracht;
- (Redelijke) overheadkosten;
- Kosten voor niet-productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- Reis- en opleidingskosten;
- Indexatie van de reële prijs;
- Overige kosten als gevolg van de door een gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders, zoals rapportages en administratieve verplichtingen.

De AMvB bepaalt niet wat de tarieven moeten zijn, maar stelt wel de eis dat tarieven reëel moeten zijn. Het begrip 'reëel' weerspiegelt de (goede) verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening in de betreffende gemeente of regio. Wanneer een tarief 'reëel' is, is niet in de AMvB bepaald; dat is en blijft een keuze van de gemeenten¹.

Gemeenten hebben, mits goed onderbouwd, ruimte om bepaalde kostprijs-elementen normatief vast te stellen. Anders gezegd: de producten die de gemeente opstelt moeten voor het bijbehorende tarief door een efficiënt

georganiseerde aanbieder kunnen worden geleverd. Dat betekent niet dat het tarief voor iedere aanbieder kostendekkend hoeft te zijn.

Belangrijke toetssteen hierbij is dat het tarief tot stand komt in een transparant proces met de aanbieders en dat het tarief herleidbaar en herkenbaar is. Daarom maakt consultatie en dialoog met aanbieders onderdeel uit van het proces om tot reële tarieven te komen, hiermee wordt inzicht in de regionale uitvoeringspraktijk verkregen. Omdat de praktijk aantoont dat aanbieders op veel parameters flink van elkaar kunnen verschillen, is het voor gemeenten (dus) onmogelijk parameterwaarden te kiezen waar alle aanbieders het mee eens zijn.

Disclaimer!

Deze notitie is opgesteld als onderdeel van het proces om te komen tot een tarieven voor de Ambulante ondersteuning in de gemeente Ede vanaf 2025. In deze rapportage is de opbouw beschreven van het adviestarieven. Uiteindelijk besluit het College van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Ede over de definitieve tarieven. Aan de inhoud van deze notitie kunnen geen rechten worden ontleend. Ook maken we een voorbehoud in verband met mogelijke schrijffouten.

1.3 De gehanteerde aanpak

Om uiteindelijk tot adviestarieven te komen, doorlopen we een aantal stappen:

- 1) Er is voor gekozen het kostprijsonderzoek niet te baseren op een uitvraag onder lokale aanbieders. Die laat vaak de (soms grote) verschillen tussen aanbieders zien als het gaat om de parameterwaarden. In plaats daarvan is een eerste uitwerking van het kostprijsmodel gemaakt op basis van de beschrijving van de Ambulante ondersteuning in de gemeente Ede.

¹ AMvB reële prijs Wmo 2015: Handelingsperspectieven voor gemeente (2017), VNG

Daarbij hebben we gebruik gemaakt van landelijke benchmarks en van uitkomsten van recent doorlopen vergelijkbare trajecten voor andere gemeenten. Die concept opbouw is beschreven in een notitie, waarin de Ambulante ondersteuning met de Thuisondersteuning werd gecombineerd. De producten werden vertaald naar parameterwaarden, nog niet naar tarieven.

- 2) In ambtelijke werksessies is gesproken over de verschillende te maken keuzes rond de opbouw van het kostprijsmodel als vertaling van de productomschrijvingen. Op basis daarvan is een eerste versie van deze notitie bijgesteld.
- 3) Deze notitie wordt op 5 december met aanbieders uit de regio besproken. De aanbieders hebben aansluitend de mogelijkheid gekregen om aanvullende schriftelijke vragen te stellen en onderbouwde suggesties aan te leveren voor aanpassingen van de besproken parameters.
- 4) Na afloop van de reflectietermijn zijn de reacties geanalyseerd en met de gemeenten besproken. Op basis van de reacties van de aanbieders heeft op enkele parameters nadere analyse plaatsgevonden; dat heeft tot een enkele aanpassing van de gekozen waarden geleid.
- 5) In een tweede bijeenkomst op 17 januari 2024 zijn de opbrengsten van de consultatiefase met de aanbieders gedeeld. In die bijeenkomst worden ook de uitkomsten in de vorm van de adviestarieven gepresenteerd.
- 6) Na die tweede bijeenkomst is deze rapportage opgesteld. Hierin beschrijven we de definitieve waarden op de verschillende kostprijs-elementen. Die waarden zijn opgenomen in het rekenmodel (dat aan de gemeenten beschikbaar wordt gesteld) waarmee de adviestarieven zijn berekenen.
- 7) Uiteindelijk stelt het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ede de definitieve tarieven vast.

1.4 Opbrengst consultatiefase

De consultatie over de tarieven voor de Ambulante Ondersteuning werd gecombineerd met de consultatie over het tarief voor de Thuisondersteuning. Dit hield verband met het feit dat in de consultatieversie van de notitie de concept opbouw van alle tarieven voor de Wmo (Ambulante Ondersteuning en Thuisondersteuning) waren gecombineerd. Uiteindelijk hebben we van 13 aanbieders in totaal 76 vragen gekregen over de opbouw van alle Wmo-tarieven en daarnaast 22 specifieke vragen over de Thuisondersteuning van nog eens 6 aanbieders. Mede naar aanleiding van de consultatie van de aanbieders zijn ook de productbeschrijvingen op een aantal aspecten aangepast. Ook dat werkt door in de hierna volgende opbouw van de tarieven.

Hieronder schetsen we onderwerpen waarover vragen zijn gesteld en geven we aan welke reactie dat voor ons heeft opgeleverd.

- Funciemix
Door een aantal aanbieders zijn opmerkingen gemaakt over de funciemix, waarbij met name de individuele begeleiding bij complexe cliënten niet passend is bij de praktijk. Mede op basis van het gesprek daarover tijdens de tweede consultatiebijeenkomst, hebben we gemeend een aanpassing te moeten doen in de productiviteit bij deze categorie, om tegemoet te komen aan de aangegeven situatie bij de complexere cliënten. We gaan nu uit van een hoger aantal indirect cliëntgebonden, dus niet declarabele uren.
- Cao-mix
Aanbieders hebben aangegeven dat een gelijke verdeling over de vier cao's niet de huidige praktijk weerspiegelt. Dit hebben we gecorrigeerd op basis van analyse van de huidig gecontracteerde aanbieders, die gezamenlijk 70% van de ondersteuning in Ede leveren.

- Opslagpercentages
Er zijn vragen over de werkgeverslasten en de pensioenpremie gesteld. Die vragen beantwoorden we in deze rapportage met de feitelijk vastgestelde percentages, die overigens op enkele onderdelen zijn geactualiseerd. De gemeente kan hierbij geen eigen afwijkende keuzes maken.
- Productiviteit
Er zijn vragen gesteld over de reistijd. Dat heeft niet geleid tot aanpassing van de voorgestelde parameterwaarden. In de rapportage lichten we de keuzes nader toe.
- Vervoerskosten
Een aantal aanbieders hebben vragen en opmerkingen geplaatst over de kosten van vervoer van en naar dagbesteding. Hierbij werd aangegeven dat de vervoerskosten op deze manier niet dekkend zijn omdat de afstanden in de gemeente Ede groter zijn dan gemiddeld. Dit heeft geleid tot aanpassingen in de berekeningen. Daarbij is onderscheid gemaakt naar een regulier tarief en een tarief voor rolstoelvervoer.
- Risico-opslag
Enkele aanbieders hebben vragen gesteld over de risico-opslag. Deze vragen hebben niet geleid tot aanpassing van parameterwaarden; zie de toelichting in deze rapportage
- Indexatie naar volgende jaren
Tot slot zijn enkele vragen gesteld over de indexatie. Die worden in ons advies in deze rapportage beantwoord

2. Kostprijsmodel

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat we voor de gemeente Ede hanteren.

2.1 Beschrijving van parameters

Om te komen tot reële tarieven die alle kosten bij de verschillende producten omvatten, maken we in aansluiting op de inhoud van de AMvB Reële Tarieven gebruik van onderstaand kostprijsmodel. Bij elk van de parameters geven we in de navolgende paragrafen een beschrijving van de waarden die we voor de gemeenten Ede voorstellen.

De kern is steeds de inzet van een professional die tijd besteedt aan een cliënt, individueel of in groepsverband. Die inzet vormt de basis van het tarief. Alle overige kosten, zoals de kosten van de organisatie (overhead) en de kosten van gebouwen (zoals bij dagbesteding), zien we in dit model als een opslag op de kosten van de professional. We spreken dus steeds van opslag-percentages op de kosten van de dienstverlening in het primaire proces.

Parameter	Omschrijving
Inschaling	Dit betreft zowel de functiemix van personeel in de directe ondersteuning, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus (salarisschalen).
Opslagen	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en onregelmatigheidstoeslag.
Sociale lasten	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte sociale verzekeringen, pensioenpremie, etc. Deze kunnen per cao verschillen.
Personeel Niet In Loondienst	Dit betreft een opslag voor de meerkosten van personeel dat op basis van inhuur (tijdelijk) wordt ingezet indien de reguliere bezetting daartoe aanleiding geeft.

Parameter	Omschrijving
Overhead	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele overhead (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiele kosten).
Productiviteit/ declarabiliteit	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe ondersteuning voor niet-productieve uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbare en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit een correctie voor niet-declarabele uren, zoals bijvoorbeeld vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg en ziekteverzuim.
Risico-opslag	Ook wordt een opslag toegevoegd voor de financiële risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie.
Overige kosten	Voor dagbesteding gelden er aanvullende kosten, bijvoorbeeld de kosten van de locatie en de catering.

Tabel 1: Algemeen kostprijsmodel voor het sociaal domein

Een **belangrijk aandachtspunt** bij dit model is dat de beschreven parameterwaarden dienen als een onderlegger voor de bepaling van reële tarieven. Het zijn geen eisen/normen waaraan de zorgaanbieders zich moeten houden bij het bieden van Wmo begeleiding²!

² De eisen/normen waaraan zorgaanbieders zich moeten houden bij de zorgverlening zijn terug te vinden in de aanbestedingsdocumenten.

³ Vanuit de gemeente Ede hebben we omzet gegevens mogen ontvangen van de 23 grootste aanbieders die samen ca 70% van de markt hebben. Aan elk van de aanbieders hebben we een cao gekoppeld op basis van gegevens over de betreffende aanbieder op de eigen website..

2.2 Maandsalaris en inschaling

De tarieven zijn opgebouwd vanuit de professional die de gevraagde inzet (ondersteuning) levert. Dit kunnen verschillende typen professionals zijn, die vanuit meerdere cao's worden ingeschaald.

Cao-mix

Op basis van de gegevens van de aanbieders die momenteel ca. 70% van de ondersteuning in Ede leveren³, zijn we op de volgende cao-mix uitgekomen. Deze mix hanteren we als basis voor de tarieven bij alle producten.

Product	VVT	GGZ	GHZ	SW
Begeleiding en dagbesteding	30%	35%	20%	15%

Tabel 2: Cao-mix

Salarisniveau

Bij de verschillende producten kunnen medewerkers worden ingezet met een verschillend opleidingsniveau en bijpassend salaris. Deze indeling is gebaseerd op analyse van personeelsadvertenties, functieboeken bij de verschillende cao's en uitkomsten van vergelijkbare trajecten elders.

Op grond van de productbeschrijvingen van de regio constateren we dat inzet op diverse inschaling aan de orde is. In de volgende tabel geven we per product aan welke salarisschalen uit de vier cao's hierbij volgens ons van toepassing zijn en in welke verdeling. Deze indeling is gebaseerd op diverse bronnen, zoals: functieboeken, ijkfuncties uit de FWG-systematiek, vacatures en uitkomsten van vergelijkbare trajecten in andere regio's.

Niveau	Cao GGZ, cao GHZ, cao VVT	Cao SW
MBO-3	FWG30 (50%) en FWG35 (50%)	Schaal 4 (50%) en schaal 5 (50%)
MBO-4	FWG40 (50%) en FWG45 (50%)	Schaal 6 (50%) en schaal 7 (50%)
HBO	FWG50 (80%) en FWG55 (20%)	Schaal 8 (80%) en schaal 9 (20%)
HBO+	FWG55 (50%) en FWG60 (50%)	Schaal 9 (50%) en schaal 10 (50%)

Tabel 3: Inschaling per opleidingsniveau per cao voor professionals in de Wmo

Inschaling

Omdat niet iedere hulpverlener op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal wordt uitbetaald, rekenen we steeds met **93% van het maximum**, dat is het salaris dat hoort bij de hoogste (reguliere) trede van de aangegeven salarisschaal. Dit percentage weerspiegelt bij een organisatie met een normaal personeelsverloop de verhouding tussen blijvend personeel dat jaarlijks hoger wordt ingeschaald en nieuwe medewerkers die lager ingeschaald worden.

Bron:

Door KPMG werd in 2014 geconstateerd dat een gemiddeld salaris ergens tussen 90 en 95% van het maximum van de salarisschaal ligt. Dit na een breed onderzoek bij aanbieders naar de interne kostprijzen van de dienstverlening die vanaf 2015 naar de gemeenten is gedecentraliseerd en nadien in vele trajecten bevestigd. Hoewel het onderliggend onderzoek al een aantal jaar oud is, vormt deze uitkomst volgens de jurisprudentie nog altijd een goede bron voor de inschatting voor het gemiddelde salaris.

Funciemix

Tot slot kijken we welk functieniveau van toepassing is bij de verschillende producten die bij Wmo begeleiding in Ede van toepassing is.

Product	MBO-3	MBO-4	HBO
Begeleiding individueel - Regulier	40%	40%	20%
Begeleiding individueel - Zwaar	-	30%	70%
Dagbesteding - Regulier	40%	40%	20%
Dagbesteding - Zwaar	35%	35%	30%

Tabel 4: Uitwerking funciemix bij de Wmo voorzieningen in de gemeente Ede

Bron:

Bij deze indeling is gebruikgemaakt van productbeschrijvingen van de gemeente. De uitkomst is getoetst aan de bevindingen van de marktconsultatie en vergeleken met vergelijkbare uitkomsten elders.

2.3 Opslagen

De opslagen over het rekensalaris worden rechtstreeks uit de cao's afgeleid.

Parameter	Waarden	Toelichting
Vakantie	8%	Dit is in alle cao's gelijk.
Eindejaar	8,43%	Dit is in de zorg-cao's gelijk (8,33% over het salaris). De cao SW gaat uit van 8,3% over het salaris inclusief VT, zodat de opslag voor de cao SW op 8,964% uitkomt. Dit is in de cao-mix verwerkt tot een totaal van 8,425%.

Tabel 5: Uitwerking van de opslagen in de Wmo-tarieven voor de gemeente Ede

2.4 Personeel Niet In Loondienst

Vanwege de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt komt het toenemend voor dat de werkroosters niet volledig met personeel in loondienst kunnen worden gevuld. Dit wordt doorgaans aangevuld met externe inhuur. Daarom is een

opslag voor Personeel Niet In Loondienst in het tarief aan de orde. De hoogte van deze toeslag baseren we op de volgende constatering:

- Het aandeel PNIL in de totale zorg is ca. 10% (bron: [EY Barometer Nederlandse Gezondheidszorg](#)).
- De kosten voor een medewerker 'niet in loondienst' zijn vrijwel gelijk aan personeel wel in loondienst (bron: [Zorgvisie 11 september 2023](#)). Het komt echter voor dat PNIL-medewerkers via een bureau worden gedetacheerd, waardoor een btw-plicht van 21% ontstaat. Daarnaast is een groot verschil dat ZZP'ers hun eigen werkgeverslasten afdragen, dat werkt door in de factuur maar leidt niet tot hogere uitgaven voor de organisatie.

Op basis hiervan voegen we aan alle berekening een opslag toe van **1,5%** voor de meerkosten van **PNIL**. Dit wordt gemotiveerd door de combinatie van gemiddeld 7% inzet van extra inhuur met gemiddelde meerkosten van 21%. Dit doen we bij de tarieven voor alle varianten.

2.5 Sociale lasten

De opslag sociale lasten is met name gebaseerd op de wettelijk verplichte percentages, voor zover nu bekend (prijspeil 2024⁴).

Wet arbeidsmarkt in balans

De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB, 2020) heeft geleid tot differentiatie in de premies voor de WW. We hanteren r als uitgangspunt een verdeling van **85%** medewerkers met een aanstelling voor onbepaalde tijd (2,64%) en **15%** medewerkers op een tijdelijk contract (7,64%). Er is ons geen onderzoek bekend waaruit een reëel beeld is af te leiden over de verhouding vast/flex. Wel is bekend dat de cao-partners in de zorg hebben aangegeven

ernaar te streven dat aan het einde van de looptijd van de cao 90% van alle medewerkers een dienstverband voor onbepaalde tijd heeft.

Arbeidsongeschiktheidsfonds

Bij het bepalen van de sociale premies wordt onderscheid gemaakt naar grote en kleine organisaties. Wij gaan uit van een verdeling van **80%** grote organisaties (met >25 fte), waarvoor een hogere premie is bepaald (8,05%) en **20%** kleine organisaties (t/m 25 fte; 6,68%).

Transitievergoeding

Daarnaast is een opslag toegevoegd voor de transitievergoeding die in de WAB is aangepast. Dit betreft de uitkering die wordt gegeven aan medewerkers waarbij op verzoek van de werkgever de aanstelling wordt beëindigd (ook als die aanstelling tijdelijk was). De hoogte van deze opslag is bepaald op basis van:

- De inschatting dat jaarlijks 15% van alle contracten aflopen of worden beëindigd op verzoek van de werkgever (gebaseerd op de verhouding vast/flex);
- De inschatting van aanbieders in vergelijkbare trajecten dat bij een derde van alle aflopende contracten een transitievergoeding aan de orde;
- Hoogte van de vergoeding is een derde van een maandsalaris per volledig gewerkt jaar, dat is $(1/3/12 =) 2,78\%$.

Dat leidt tot een opslag van $(2,78\% * 1/3 * 15\% =) \mathbf{0,14\%}$.

A&O fonds

Het A+O Fonds VWT (Arbeids- en Opleidingsfonds VWT) is een bijdrage dat met ingang van 1 januari 2022 binnen de VWT een premie int. Deze premie bedraagt 0,04% van de loonsom en wordt betaald door de werkgever. Deze voegen we naar rato toe aan de producten, tot een opslag van **0,01%**. De

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-sociale-zaken-en-werkgelegenheid/documenten/begrotingen/2023/09/19/xv-sociale-zaken-en-werkgelegenheid-rijksbegroting-2024>

totale werkgeverspremies komen daarmee uit op een totaal van percentage **19,16%** (zie tabel 5).

Component sociale lasten		2024
WAO/IVA/WGA KLEIN (incl. kinderopvang)	20% van 6,68%	7,77%
WAO/IVA/WGA GROOT (incl. kinderopvang)	80% van 8,04 %	
WW-premie (Awf) LAAG (onbepaalde tijd)	85% van 2,64%	3,39%
WW-premie (Awf) HOOG (flex)	15% van 7,64%	
ZVW-premie werkgever		6,57%
Werkhervattingskas (gezondheidszorg)		1,29%
A+O Fonds Cao VVT (0,04%), obv cao-mix	25% van 0,04%	0,01%
Transitievergoeding (2,78% * 1/3 * 15%)		0,14%
Totaal opslag sociale lasten		19,16%

Tabel 6: Opbouw sociale lasten 2024

Pensioenpremie

Daarnaast wordt een pensioenpremie toegevoegd, gebaseerd op het percentage dat Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) vanaf 2023 toepast, rekening houdend met de franchises (deel van het salaris waarover geen premie wordt geheven i.v.m. de AOW-uitkering). De premie is een combinatie van de premie voor het ouderdomspensioen (OP) en het arbeidsongeschiktheidspensioen (AP). De helft van de totale premie komt voor rekening van de werkgever. Dit leidt tot een gemiddelde pensioenpremie van plm. **9%**.

2.6 Opslag overhead

Dit betreft de kosten van de organisatie van waaruit de professionals werkzaam zijn. Dit is een ingewikkelde parameter die in de praktijk tot veel

discussie leidt. Diverse onderzoeken laten zien dat er in de praktijk grote verschillen voorkomen. Deze verschillen, zowel tussen de verschillende branches als tussen vergelijkbare aanbieders binnen een bepaalde branche, omvatten een bandbreedte van soms wel tientallen procenten.

Naast deze grote verschillen tussen organisaties, worden in de verschillende rapporten over onderzoeken naar de feitelijke opbouw en waarde van het percentage overhead, verschillende definities gehanteerd. Wij hanteren de definities van de kosten die tot de (personele) overhead en overige kosten worden gerekend (te zien in Bijlage 1).

Onze berekening

Bij de berekening van het overheadpercentage als opslag gaan we uit van de sectorale benchmarkwaarden zoals door Berenschot onderzocht en verwerkt in de [definitieve versie van de rekentool Wmo voor 2024 van de VNG](#). Daarbij hebben we een opslag van 1% toegevoegd voor de kosten voor kantoorvastgoed. Hierdoor zien we de volgende overheadpercentages als opslag op de kosten van het uitvoerend personeel:

- VWT: **25,5%**
- GHZ: **26,3%**
- GGZ: **33,3%**
- SW: **33,3%**

De gemeente Ede gaat, voor zover wij kunnen nagaan, geen aanvullende specifieke eisen aan de aanbieders stellen die hierop van invloed zijn. Daarom vormen deze landelijke benchmarkcijfers een goede basis voor de tarieven in Ede. Op basis van gelijke verdeling over de cao's komen we tot een opslag in de tarieven van **29,6%** (te hanteren als opslag op de kosten van het uitvoerend personeel).

Bron:

De opslag voor de overhead is gebaseerd op benchmarkwaarden uit de rekentool van de VNG. We hebben op grond van onderzoek in andere regio's gemerkt dat deze een goede en geaccepteerde basis vormen voor tarieven.

2.7 Productiviteit

De basis voor de productiviteit is de inzet die in contact met de cliënt wordt geleverd. Dit is de inzet die in de gemeente Ede declarabel is. Deze 'direct cliëntgebonden inzet' wordt doorgaans face-to-face geleverd, maar dit kan inmiddels ook deels worden overgenomen door 'ear-to-ear' en/of 'screen-to-screen' geboden inzet (van toepassing voor begeleiding individueel ontwikkelen en behouden. Tabel 7 toont de opbouw van de productiviteit. Daarbij is het aantal productieve uren per jaar afgeleid uit de bruto beschikbare aanstellingsuren (**1.878 uren per fte per jaar**). Dat is in de vier cao's gelijk.

Onderdeel	Indiv. Regulier	Indiv. Zwaar	Dagbesteding
Basis uren fte per jaar	1.878	1.878	1.878
AF: Verlof, feestdagen	260	260	260
AF: Ziekteverzuim	140	140	140
Werkbare uren	1.478	1.478	1.478
AF: niet cliëntgeb.	130	130	130
AF: indirect cliëntgeb.	75	150	60
AF: reistijd ambulante	126	126	-
DECLARABELE UREN	1.147	1.072	1.288
productiviteit	61,1%	57,1%	68,6%

Tabel 7: opbouw productiviteit per ondersteuningsvariant

Verlofuren en feestdagen

Het aantal verlofuren en vakantiedagen bepalen we op **260 uur** waarvan 210 uur wettelijk en bovenwettelijk en 50 uren voor feestdagen. Hiermee is rekening gehouden met de verschillen tussen de cao's en met eventuele extra verplichte uren, zoals leeftijdsgebonden verlof en IKB.

Ziekteverzuim

Omdat contracten voor een langere periode gelden, kijken we voor de bepaling van het aantal uren ziekteverzuim terug over een langere periode, namelijk de afgelopen vier volle jaren. Hierbij maken we gebruik van Vernet verzuimcijfers uit de sectoren GGZ, Gehandicaptenzorg en de VWT. Voor het Sociaal Werk kijken naar de website van sociaal werk werkt. Gemeten van het kwartaal 3 in 2019 tot en met kwartaal 3 in 2023 komen we tot de volgende gemiddelde verzuimpercentages per cao. Deze zijn als volgt:

- VWT: **8,42%**
- GHZ: **7,56%**
- GGZ: **6,93%**
- SW: **6,71%**

Bij de berekening van het verzuim houden we rekening met de cao-mix. Daarmee komt de aftrek voor ziekteverzuim gemiddeld op **140 uren** per fte per jaar (op basis van het gewogen gemiddelde verzuim van **7,47%**).

Niet-cliënt gebonden uren

Enkele cao's leggen de plicht op om 2% van de loonsom te reserveren voor scholing. De 2% betreft zowel de uren die aan opleiding worden besteed als de kosten van scholing. We hebben aanvullende analyses gemaakt van een aantal kostprijsonderzoeken elders in het land. Daaruit blijkt dat er jaarlijks per fte gemiddeld **30 uren** voor scholing/intervisie nodig zijn en gemiddeld ca. **100 uren** voor administratie, overleg, pauzes etc. (gemiddeld ca. 2,5 uur per week). Wij zien in de praktijk dat ook de 2% van de loonsom aan scholing voor

ongeveer de helft daarvan landt in de uren; de andere helft vinden we terug bij de overhead (kosten).

Indirect cliëntgebonden tijd

Voor de tijd voor bijvoorbeeld dossiervorming en eventueel overleg over een cliënt, gaan we bij de reguliere variant van individuele begeleiding uit van **75 uur**. Bij de zware variant is sprake van meer indirecte inzet, dus daar rekenen we met **150 uur**. Bij dagbesteding gaan we uit van **60 uur**. Dit is minder dan bij de individuele begeleiding, omdat deze inzet voor een deel op de groep of tijdens de in- en uitloopturen van de dagbesteding wordt verricht.

Reistijd

Bij dagbesteding komt de cliënt naar de aanbieder, daar is geen reistijd aan de orde. Voor de reistijd bij individuele begeleiding gaan we uit van een professional die 9 reizen per week maakt van gemiddeld 20 minuten per rit. Bij 42 werkweken per jaar komt er een gemiddelde van **126 uur per jaar** uit. Door aanbieders is aangegeven dat de reistijd gemiddeld 1/6 uitmaakt van de direct cliëntgebonden uren (dus 10 minuten per uur). Dat zou een totaal van 191 uren betekenen, hetgeen ons op basis van bevindingen elders, ook door onderzoek bevestigd, wel erg hoog lijkt. Daarom nemen we die uitkomst van de marktconsultatie niet over.

2.8 Risico-opslag

Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een weerstandsvermogen⁵ nodig. Hiertoe is een opslag voor het creëren van dergelijke buffers realistisch. De hoogte van de opslag is onderwerp van discussie; er zijn geen landelijke richtlijnen voor wat hierbij reëel genoemd kan worden. Bij de berekening is

uitgegaan van een **risicopercentage van 2%**. Overigens worden hiermee niet alle risico's van een organisatie gedekt; de gemeente mag ervan uitgaan dat het management een gezonde bedrijfsvoering inricht, waarin normale risico's worden gemitigeerd. Tot slot is deze risico-opslag niet bedoeld voor het dekken van kosten van innovatie van de dienstverlening. Voor de innovatie achten wij het verstandig een separate vergoeding beschikbaar te stellen, buiten het tarief. Daarmee wordt voorkomen dat het budget voor innovatie wordt uitgesmeerd over alle aanbieders.

Bron:

Voor deze opslag zijn geen objectieve en onafhankelijke bronnen bekend. We baseren op overwegingen die ook elders reëel worden gevonden. Een toets is bovendien dat het gekozen percentage boven het gemiddelde rendement van de sector over 2022⁶ ligt.

2.9 Overige kosten

Locatiekosten dagbesteding

De hoogte van de kosten van de locatie bij de dagbestedingsproducten leiden we af uit de NZa-tarieven voor de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en de normatieve inventariscomponent (NIC) voor dagbesteding in de Wlz (de Modulaire Pakketten Thuis). Onderstaand overzicht is gebaseerd op de bijlagen bij de [NZa prestatiebeschrijvingen ZZP en VPT 2024](#).

NHC en NIC-tarieven dagbesteding voor Wlz (prijspeil 2023)	
Dagbesteding	Maximumtarief per dagdeel
H900: VG Licht (VG1-VG4)	€ 7,36
H001g: GGZ Wonen 1	€ 8,82

Tabel 8: NHC en NIC voor dagbesteding (bron NZa- beleidsregels BR/REG-24123)

⁵ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit.

⁶ Brancherapport gezondheidszorg, te downloaden via www.ey.com/barometer

Op basis van het bovenstaande hanteren we **€ 8,- per dagdeel** ter dekking van de kosten van huisvesting bij dagbesteding. Aan de component huisvesting voegen we nog een bedrag toe ter dekking van het deel van de materiële kosten van dagbesteding die niet al verdisconteerd zijn in de opslag voor overhead. De hoogte van deze component hebben we bepaald door de dekking van de materiële kosten uit de opslag overhead te vergelijken met de materiële kosten van een dagbestedingsprestatie in de Wlz. We rekenen hier met een vergoeding van **€ 6,- per dagdeel**. Dit is inclusief eventuele hotelmatige kosten (zoals lichte catering). Op basis van deze analyse becijferen we het totaal van huisvestingskosten en materiële kosten op **€ 14,- per cliënt per dagdeel** van 3,5 uren.

Groepsgrootte

Bij dagbesteding is sprake van groepsgerichte ondersteuning. Dat betekent dat de kosten van de professional kunnen worden gedeeld over meerdere cliënten. In de volgende tabel is weergegeven met welke groepsgrootte we rekenen. De groepsgrootte is gebaseerd op de productbeschrijvingen. Daarin is sprake van een maximale groepsgrootte. Voor het tarief rekenen we een gemiddelde waarde, omdat de groepsgrootte in de praktijk kan variëren.

Opdracht	Groepsgrootte	We rekenen met
Dagbesteding – Regulier	maximaal 8 cliënten	Gemiddeld 6,9
Dagbesteding – Zwaar	maximaal 6 cliënten	Gemiddeld 5,2

Tabel 9: Gemiddelde groepsgrootte bij de verschillende varianten

2.10 Vervoerskosten (van en naar dagbesteding)

Het is naar onze ervaring niet goed mogelijk om tarieven voor vervoer op te bouwen op basis van de hiervoor beschreven kostprijselementen. Dit hangt samen met het feit dat er vele manieren zijn waarop de aanbieders dit

vervoer in de praktijk organiseren; variërend van professionele taxibusjes tot vrijwillige chauffeurs. Daarom komen wij tot een modelmatige benadering van een reëel tarief voor vervoer, door aan te sluiten bij de tarieven voor vergelijkbare voorzieningen tbv de dagbesteding Wlz in 2024 (zie de [NZA prestatiebeschrijvingen ZZP en VPT 2024](#)). Deze tarieven worden door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA) vastgesteld op basis van objectief onderzoek. In die tarieven voor het vervoer naar dagbesteding onder de Wlz, wordt voor het vervoer onderscheid gemaakt langs meerdere assen:

Doelgroep	0-4 km	5-9 km	10-19 km	20-29 km	30-39 km
Eigen vervoer aanbieder	€ 9,24	€ 9,24	€ 20,98	€ 28,70	€ 39,59
Volwassenen; gewoon	€ 20,98	€ 20,98	€ 28,70	€ 39,59	€ 39,59
Volwassenen; rolstoel	€ 20,98	€ 28,70	€ 39,59	€ 39,59	€ 55,31
Individueel vervoer	€ 20,98	€ 28,70	€ 55,31	€ 55,31	€ 76,55

Tabel 7: vervoersvergoedingen Wlz-dagbesteding

Voor Ede hanteren we de volgende uitgangspunten voor een reëel tarief voor het vervoer van en naar dagbesteding:

- Type vervoer.
We gaan ervan uit dat de aanbieder zelf het vervoer regelt.
- Afstand.
Omdat de Wmo een lokale voorziening is, gaan we ervan uit dat het **80%** van het vervoer wordt geregeld over afstanden tot **10 km** en **20%** van het vervoer wordt geregeld over de afstanden **10 t/m 19 km**.

Op basis hiervan bepalen we het reguliere vervoertarief op het gemiddelde van de **zes groen omkaderde** cellen in de tabel, **€ 17,06**. Het gemiddelde van de **drie blauw omkaderde** cellen, is het tarief voor rolstoelvervoer **€ 27,79**.

3. Uitkomsten

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat we voor de gemeente Ede hanteren.

3.1 Adviestarieven 2024

Doorrekening van alle hiervoor beschreven parameters, leiden tot adviestarieven voor Ambulante Ondersteuning. Dit zijn de uitkomsten op prijspeil 2024.

Product	Tarief 2024
Begeleiding individueel - Regulier	€ 71,74 /uur
Begeleiding individueel - Zwaar	€ 89,33 /uur
Dagbesteding - Regulier	€ 46,40 /dagdeel
Dagbesteding - Zwaar	€ 58,20 /dagdeel
Vervoer - regulier	€ 17,06 /etmaal
Vervoer - rolstoel	€ 27,79 /etmaal

3.2 Indexatie naar 2025 en verder

Het adviestarief is gebaseerd op actuele waarden over heel 2024. Dat betekent dat indexatie moet leiden tot actualisatie naar volgende jaren. Wij adviseren Ede hierbij de volgende uitgangspunten te hanteren.

1) Salariskosten

Het aandeel van de salariskosten is bij Ambulante ondersteuning **90%** van het tarief. Voor de indexatie kan gebruik worden gemaakt van de OVA, zoals de overheid die vaststelt; zie hiervoor [de website van de NZa](#).

2) Materiële kosten

Het aandeel van de materiële kosten is bij Ambulante ondersteuning **10%**. De best bruikbare index is volgens ons het [NZa-prijsindexcijfer voor materiele kosten](#). Deze wordt jaarlijks ook voorlopig vastgesteld.

De werkwijze die wij adviseren:

- Voorafgaand aan het nieuwe jaar worden de tarieven geïndexeerd op basis van de voorlopige indices zoals die voor het volgende jaar worden voorzien.
- Bij de voorlopige indices voor het jaar waarvoor de tarieven worden bepaald, wordt het verschil opgeteld tussen de voorlopige en de definitieve indices over het lopende jaar.

Ziekteverzuim

Hiervoor is in § 2.7 beschreven op welke wijze het ziekteverzuim in de productiviteit is verwerkt. Het beeld van het verzuim in de achterliggende periode is volatiel; sinds de Corona pandemie ontwikkelt het verzuim zich grillig. Voor de advisering van de tarieven zijn we nu uitgegaan van het gemiddeld verzuim per sector over de afgelopen vier jaren. Wij adviseren de gemeente Ede om de ontwikkeling van dit verzuim te monitoren en zo nodig aan te passen aan de actuele waarden. Wij denken dat dit niet jaarlijks hoeft te gebeuren, maar een toets na twee jaren kan wel zicht geven op het reële gehalte van dit kostprijselement en aanleiding zijn tot aanpassing daarvan wanneer de afwijking (naar boven of naar beneden) ten opzichte van het nu gekozen uitgangspunt daartoe aanleiding geeft.

Bijlage 1. Definities overhead in het sociaal domein

Bij een aantal kostencomponenten verwijzen we naar de nummers uit het Prismant rekenschema voor zorginstellingen, een in de sector erkende opbouw van de administratie.

Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een cliënt, om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding (en verpleging, behandeling, opvoeding) van de cliënt te voorzien.

(Personele) Overhead

Niet-cliëntgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevend, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-cliëntgebonden personeel). Ook de overige personeelskosten vallen hieronder. Hierbij gaat het om de kosten van werving en selectie, extra verzuimkosten, kosten van scholing en reiskosten. Dat zijn de rekeningen uit rubriek 423 van het Prismant schema.

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein en gebouw gebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigdheden, marketing, abonnementen etc.).

Kosten van voeding

Totaaltelling van de materiële kosten die verband houden met de bereiding en verstrekking van maaltijden en andere voedingsproducten. In het Prismant rekenschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 43.

Andere hotelmatige kosten

Deze kostengroep bevat de materiële kosten die aan de hotelfunctie van de instelling kunnen worden toegerekend (inclusief de kosten van het vervoer van cliënten), met uitzondering van de kosten van voeding. In het Prismant rekeningsschema zijn dit rekeningen uit rubriek 44.

Algemene kosten

Kosten van algemene aard. Denk hierbij aan: kosten voor dienstreizen, materiele kosten voor administratie en registratie, ICT, communicatiekosten, kosten algemeen beheer, zakelijke lasten en verzekeringen, kosten audiovisuele apparatuur en andere algemene kosten. In het Prismant rekeningsschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 45.

Cliënt c.q. bewoner gebonden kosten

Dit betreft o.a. kosten voor onderzoek, laboratorium, geneesmiddelen en hulpmiddelen. In het Prismant rekeningsschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 46.

Terrein- en gebouw gebonden kosten

Het betreft hier de kosten die worden gemaakt voor onderhouden de dotaties die worden gedaan aan groot onderhoud, en de kosten voor nutsvoorzieningen: gas, elektriciteit, water. In het Prismant rekeningsschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 47.

Afschrijvingen, huur en leasing en interest

Afschrijvingskosten en huur van vervoersmiddelen, immateriële activa, gebouwen, automatisering, financieringskosten en dotaties egalisatie. In het Prismant rekeningsschema zijn dit alle kosten die vallen onder rubriek 48.